

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

ЕТИЧНИЙ БАНКІНГ: СУТНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

⁵ Під терміном «етичний банк» в економічній літературі переважно розуміють специфічний фінансовий інститут, діяльність якого спрямована на забезпечення позитивних соціальних і екологічних наслідків від своїх інвестицій та кредитів [1]. Поява таких інститутів датується 80-ми роками ХХ століття. Зважаючи на те, що діяльність етичних банків регулюється такими ж нормами, як і діяльність традиційних банків, а також той факт, що бізнес-стратегія етичного банку є частиною більш широкої сфери етичного банківництва, доволі важко дати точне визначення етичного банку, відповідно, ідентифікація етичного банку є непростим завданням.

До особливостей етичних банків, які й визначають сутність цих фінансових установ, варто віднести:

1. Місія та цінності зосереджені на соціальній та екологічній відповідальності. Етичні банки прагнуть використовувати свої ресурси та інвестиції для позитивного впливу на суспільство та навколишнє середовище.

2. Інвестування та кредитування етичних банків спрямовані на компанії та проекти, які відповідають їхнім етичним та екологічним принципам. Вони уникають інвестування в такі галузі, як тютюнова промисловість, зброя, або видобуток викопного палива.

3. Етичні банки прозорі щодо своїх інвестицій та кредитної діяльності. Вони публікують звіти про свій соціальний та екологічний вплив, а також дають можливість клієнтам відслідковувати, куди розміщуються їхні кошти.

4. Клієнтський сервіс етичних банків спрямований на налагодження особистих стосунків зі своїми клієнтами, пропозицію широкого спектру етичних та екологічних фінансових продуктів.

Враховуючи визначені властивості, етичний банк варто розглядати як фінансову установу, що керується етичними принципами та цінностями, діяльність якої спрямована на фінансування соціально відповідальних та екологічно стійких проектів і підприємств, базуючись на довірі, прозорості та справедливості.

У Звіті Програми ООН з навколишнього середовища (UNEP) про відповідальне банківське обслуговування [2] стверджується, що, оскільки вплив банківської діяльності пов'язаний безпосередньо зі споживачами банківських послуг, етичні банки виконують ключову регулюючу функцію в економіці в більш широкому масштабі. Спрямовуючи грошові потоки на

стали діяльність, банки можуть зробити значний внесок у стабільний розвиток та задоволення майбутніх потреб суспільства.

Перспективні напрями розвитку етичного банкінгу цілком логічно розглядати через призму традиційних стовпів ESG: відповідальне ставлення до довкілля, висока соціальна відповідальність, якісне корпоративне управління [3], наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Перспективні напрями розвитку етичного банкінгу через призму ESG-принципів

Елементи ESG	Напрямки розвитку етичного банкінгу
Довкілля (E)	<ul style="list-style-type: none"> - кліматичні зміни та вуглецеві викиди; - забруднення та відходи; - використання природних ресурсів і управління енергетичними та водними ресурсами; - екодизайн та інновації.
Соціальна відповідальність (S)	<ul style="list-style-type: none"> - відповідальність перед клієнтами та за якість послуг; - здоров'я працівників та безпека, навчання та професійний розвиток працівників; - відносини із громадою та благодійність.
Управління (G)	<ul style="list-style-type: none"> - склад правління (незалежність та відповідальність); - права акціонерів; - шахрайство та хабарництво, боротьба з відмиванням брудних коштів; - політика щодо винагород менеджменту.

Імплементация етичних принципів є надзвичайно актуальним та інноваційним напрямом подальшого розвитку банківського бізнесу в Україні. Це важливий елемент стратегії для українських банків, що може сформуванати не лише їхню конкурентоспроможність, а й підвищити інвестиційну привабливість та прогрес у сталому розвитку.

Література.

1. Івасів І. Б. Етичний банківський бізнес та етичні банки. *Вчені записки*. 2010. Вип. 12. С. 173–179. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/638>.
2. *Responsible Banking: Building Foundations*. United Nations Environment Programme, 2021. URL: <https://www.unepfi.org/wordpress/wp-content/uploads/2021/10/Responsible-Banking-Building-Foundations-Report.pdf>.
3. Вовченко О.С. ESG-стратегія як основа управління ризиками сталого розвитку банку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 1 (49). С. 97–119. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-85>.